

МІЖНАРОДНІ ВОЛОНТЕРСЬКІ СТУДЕНТСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТІВ КАНАДИ

У даній статті проаналізовано взаємозв'язок волонтерської діяльності із самореалізацією студента. Здійснено поділ студентських організацій Канади за рівнями свого функціонування. Значне місце приділено аналізу найбільших міжнародних студентських організацій університетів Канади в контексті їх діяльності. Окреслено заходи, що можуть сприяти збільшенню кількості студентів у лавах волонтерів. З'ясовано професійні якості майбутнього фахівця, які розвивають студенти, що активно займаються волонтерською діяльністю.

Ключові слова: волонтерська діяльність, Канада, міжнародні студентські організації, кар'єрний та професійний розвиток, самоврядування, благодійництво.

Постановка проблеми: Аналіз проблем волонтерства в Україні показує, що волонтерський рух серед молоді набуває масового характеру в різних сферах діяльності: освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, служб для молоді тощо. Аналіз літературних джерел свідчить про наполегливий пошук вченими, соціальними працівниками оптимальних шляхів розвитку волонтерського руху в Україні [1], намагання вивчити сутність феномену "волонтер", особистісні та професійні потреби волонтерів, узагальнити накопичений досвід та розповсюджувати його.

З волонтерською діяльністю тісно пов'язана самореалізація студента. Відкриття феномену самореалізації підростаючої особистості - це нова сторінка педагогічної науки насамперед тому, що людині у процесі її формування і виховання надається новий статус - незалежної, з високим творчим потенціалом особистості, яка перш за все має сподіватись на власні сили, розум, енергію [5]. Така педагогічна позиція особливо придатна для виховання здібних і обдарованих студентів. Надзвичайно багатий досвід у цьому прояві студентського дозвілля має Канада, про що свідчить велика кількість міжнародних студентських організацій [2].

Аналіз останніх джерел і публікацій: студентські організації, напрями їх діяльності досліджувався у працях канадських вчених (МакГресс, Дж. Ерлі, Є. МакКиллоп, Врум Ф. Кінгс, Пол Акселрод, Г. Джон, Дж. Броді, Г. Бенг, Дж. Бюрстін, Т. Пайн, Мерсер Колін, Г. Джонс, С. Менард, Л. Пенок, Р. Реінганс, С. Левіт та ін.); в Україні окремі аспекти цього питання розглядались у працях (І.В. Василенко, Р.П. Іващенко, О.Б. Сионьовської, Ю.В. Рарог, В.І. Павлюк, Н.В. Видишко, Л.О. Карпинської, Ю.Д. Заячук). Досягнення соціальної роботи та соціально-педагогічної науки у розробці теорії та практики основ волонтерського руху в Україні та за кордоном висвітлювали: А. Капська, Р. Вайнола, І. Зверева, О. Безпалько, О. Карпенко, М. Доуел, П. Марш, Т. Рудякевич, В. Курбатова, Є. Холостова, С. Маккарлі, Р. Лінч, Л. Коваль, Г. Лактіонова, С. Попов та ін. Проблеми педагогічної підготовки студента до професійної діяльності знайшли відображення у наукових працях О. Безпалько, В. Бочарової, Б. Вульфова, М. Галагузової, І. Зверевої, А. Капської, Г. Лактіонової, Л. Міщик, І. Миговича, В. Поліщук, С. Харченка, Є. Холостової, О. Песоцької, Т. Веретенко та ін.

Мета цієї статті охарактеризувати міжнародні студентські організації університетів Канади та обґрунтувати важливість їх діяльності.

Виклад основного матеріалу: За рівнем функціонування студентські організації університетів Канади поділяються на:

- студентські організації, що діють на університетському рівні (у кожному вузі їх поділяють ще на організації, що діють в середині студентського містечка певного вузу та студентські організації, що діють поза його межами);
- студентські організації, що діють на провінційному рівні (сюди відносять основні студентські організації вузів певної провінції);
- студентські організації, що діють на національному або федеральному рівні: національна студентська фінансова асоціація (National Finance Student Association (NFSA)), федерація канадських студентів (Canadian

Federation of Students), альянс студентських асоціацій Канади (Canadian Alliance of Student Associations);

- студентські організації, що діють на міжнародному рівні: міжнародна студентська організація (International Students Association), міжнародна студентська служба (Canadian International Student Services), канадська асоціація управління фінансовою допомогою студентів (Canadian Association of Student Financial Aid Administrators). До числа найбільших студентських міжнародних організацій можна віднести наступні:

Міжнародна амністія (Amnesty International) - світова, некомерційна організація, що виступає на захист прав людей по усьому світі. Вона не має ні політичного, ні урядового зв'язку, але прагне досягти світового визнання прав людини, особливу увагу громадськості привертає до їх суворого порушення (збройні протистояння, ув'язнення, смертна кара, викрадення або зникнення людей, дискримінація, свобода слова, боротьба з тероризмом, розслідування міжнародних судових справ) [6];

Найкращі друзі (Best Buddies) – міжнародна організація, що підтримує людей з розумовими розладами, проводить цікаві масові заходи протягом усього навчального року та допомагає їм краще адаптуватися у соціумі [7];

Канадські жінки у підтримку миру (Canadian Voice of Women for Peace) – це неурядова, не релігійна і не партійна організація, що надає жінкам можливість звертатися зі своїми питаннями як до урядовців національного рівня, так і міжнародних дипломатів, брати участь у конференціях ООН. Вони співпрацюють з комітетом ООН у справах жінок, складають позови, що стосуються вирішення питань порушень прав жінок; з якими звертаються до політичних лідерів країн на національному і світовому рівнях [8].

Рада по захисту особливих дітей (Council For Exceptional Children) – міжнародна організація, що налічує більше 35,000 членів. Вона займається адаптацією студентів з особливими потребами до навчання [9];

ДЕКА (DECA) є міжнародною організацією, яка готує лідерів та підприємців для успішної кар'єри в області маркетингу, фінансів, сфері

управління та різних галузей промисловості. ДЕКА готує майбутнє покоління бути академічно підготовленими, професійно відповідальними, досвідченими керівниками, влаштовуючи тематичні конкурси і корпоративні заходи з професіоналами у своїй сфері [10];

Канадський корпус мрії (Dream Corps Canada) має за мету покращити умови навчання дітей, котрі мешкають у бідних сільських районах Китаю. Основне завдання цієї організації – допомогти дітям розвивати свій потенціал і вміння, що через погане фінансування та цілковитий брак ресурсів (підручників, зошитів, комп'ютерного обладнання) було практично неможливо. Канадський корпус мрій прагне якомога більше молоді залучати до участі у таких проектах, адже вони розвивають почуття соціальної відповідальності [11];

Enactus – це міжнародна неприбуткова організація, що об'єднує студентів, викладачів та представників бізнесу, які використовують силу підприємницької дії і покращують якість життя та життєвих стандартів людей з різними потребами. Під керівництвом наставників з університетів та бізнесу, студенти Enactus по всьому світу втілюють у життя проекти по розширенню людських можливостей. Цей досвід не тільки змінює їх життя, але й розвиває талант [12];

Організація «Свободу дітям» (Free The Children) спеціалізується на допомозі дітям і підліткам в найбільш бідних країнах світу. Як зазначено на сайті організації, її цілями є «розширення прав і можливостей молодих людей, для усунення бар'єрів, які заважають їм бути активними громадянами своєї країни і світу». Під егідою «Свободи дітям» реалізується кілька масштабних проектів з будівництва шкіл, закладів охорони здоров'я, а також розвитку регіонів світу, зокрема забезпечення їх питною водою, санітарією і харчуванням. «Свобода дітям» здійснює пропаганду своєї діяльності, влаштовуючи масштабні заходи за участю знаменитостей. Спочатку організація фінансувалася за рахунок дітей під гаслом: «діти допомагають дітям». Пізніше до її фінансування долучилися «дорослі організації», студенти і приватні особи, надаючи гранти і допомогу в

іншій формі. Основна мета цієї організації позбавити дітей і молодих людей думки, що вони безсилі і не можуть домогтися позитивних соціальних змін і поліпшення життя своїх однолітків. Свобода дітям – це та організація, що в повній мірі втілює у собі ідею: діти і молоді люди можуть бути лідерами сьогодення у розбудові більш справедливого і рівноправного світу;

Житло для людства (Habitat for Humanity) - це некомерційна організація, що планує та організовує щорічні поїздки у найвіддаленіші куточки світу, щоб допомогти людям збудувати гідне, безпечне житло [14];

Серце до серця (Heart 4 Heart) – благодійна організація, яка допомагає збирати кошти на лікування дітям з вродженими вадами серця [15];

Міжнародна асоціація з обміну технічним досвідом (International Association of Exchange for Technical Experience) – відправляє студентів за кордон на стажування з метою професійного зростання, практичного застосування навичок у роботі, у вищі навчальні заклади, що спеціалізується на основних засадах світової інженерії та міжкультурній комунікації. Студенти цієї організації частіше всього проходять так звану «інтернатуру» у країнах Європи та Азії [16];

Студентська асоціація з міжнародних досліджень (International Development Studies Students' Association) сприяє вирішенню питань зuboжіння населення, боротьби з бідністю, соціальної нерівності, утиску людей по усьому світі. Студентська асоціація з міжнародних досліджень займається вирішенням таких завдань, як:

- можливості для кар'єрного та професійного розвитку, включаючи волонтерську діяльність, проведення систематичних масових заходів, ярмарок ваканцій для випускників та ін.;

- виступає своєрідним посередником між студентською радою організації міжнародних досліджень (IDS student body) та центром вагомих міжнародних досліджень (the Centre for Critical Development Studies);

- представляє потреби студентів на засіданнях виконавчої ради центру вагомих міжнародних досліджень, двічі на рік проводить форум організації міжнародних досліджень зі студентами та викладачами;
- допомагає з навчальним забезпеченням та наданням таких послуг, як перевірка есе, робота у наукових групах, обмін книгами та ін.;
- заохочує до участі у дружній, згуртованій спільноті молодих науковців, влаштовуючи проведення таких громадських заходів як «Вечірка жаклих светрів» (Ugly Holiday Sweater Party), «Тиждень читання» (the Reading Week);

Міжнародна місія правосуддя (International Justice Mission) – створена для того, щоб боротися з несправедливістю, політичними утисками та порушеннями прав людини [17];

Студентська асоціація міжнародних відносин (International Relations Students' Association) – легалізована на федеральному рівні, некомерційна організація, що має спеціальний консультативний статус при Економічній і Соціальній Раді Організації Об'єднаних Націй. IRSAM має широкий спектр подій і заходів, які орієнтовані на міжнародні відносини, співпрацю з ООН та волонтерську роботу, що проводиться як на місцевому рівні, та і за кордоном, а також пропагує багато соціальних програм у роботі з населенням, проводить конференції формату «Модель ООН» (Model UN conferences).

Спільний успіх (One Prosper) – канадська неприбуткова міжнародна організація, що має свої філії серед міжвузівських клубів. Її місія полягає у боротьбі з голодом, особливо на Півдні Індії, де люди потерпають від недоїдання та авітамінозу. Адже пустеля Тар є одним з найбідніших регіонів Індії. Води там настільки мало, що люди її п'ють навіть з резервуарів для збору дощової води. Засновники організації One Prosper вірять у те, що вирішення цієї глобальної проблеми людства можливе через інвестування малих підприємців – фермерів. Саме тому One Prosper закуповують системи крапельного зрошення, що доставляють невелику кількість води безпосередньо до самого кореня рослини. Таке устаткування допомагає фермерам ефективно використовувати

запаси водних ресурсів, збільшити кількість врожаю, а також покращувати життєві стандарти людей упродовж довгого часу. Фермерам, що користуються системами крапельного зрошення вже вдалося збільшити свої статки на 50-70% з одного врожаю. В результаті, вони можуть годувати своїх дітей корисною їжею і витратити більше коштів на їх освіту;

Міжнародна Організація Миру (Organization for World Peace) націлена на вирішення ключових питань, таких як війна і міжнародна безпека. Саме з цією метою вона спонукає не лише окремих фізичних осіб, а також великі міжнародні установи, критично мислити щодо мирного врегулювання складних проблем, що турбують суспільство.

* OWP сприяє проходженню реабілітації окремим особам і сім'ям, які постраждали в результаті воєнних дій, допомагаючи їм відновити своє життя і реінтегруватися в суспільство.

* Протягом всього року OWP впроваджує міжнародні проекти, які спрямовані на підвищення якості життя людей, котрі проживають на зруйнованих територіях.

Світ придатний для життя дітей (World Fit For Children) є міжнародною, не релігійною, і не комерційною благодійною організацією, що покликана покращити життя дітей. World Fit For Children прагне до реалізації міжнародних проектів, що сприятимуть розвитку, поліпшенню якості освіти та зростанню благополуччя дітей в усьому світі.

Студентські самоврядні організації нагадують студентам, що окрім навчання і відвідування занять є ще багато не менш цікавих видів діяльності, які розвивають лідерські навички, впевненість у собі, вміння вільно висловлювати свої думки перед публікою, вдосконалювати себе як гармонійну та самодостатню особистість.

Наразі вимоги до моделі фахівця змінюються, актуалізується набуття особистістю таких якостей, як толерантність, новаторство, самостійність, відповідальність, здатність до саморозвитку та ін. Саме ці якості виробляє,

підтримує та розвиває у студентів участь у студентському самоврядуванні через таку його форму, як волонтерська діяльність [5].

Збільшенню кола тих студентів, хто прагне займатися волонтерською діяльністю можуть сприяти такі заходи:

- врахування досвіду роботи у волонтерських організаціях при працевлаштуванні;
- популяризація волонтерських заходів серед студентства і пересічних громадян; підвищення престижності заняття волонтерською роботою;
- обмін досвідом волонтерської роботи на конференціях, семінарах; організація стажування в провідних соціальних службах, центрах;
- збільшення фінансування соціальних проєктів, до реалізації яких залучається студентська молодь;
- посилення координації діяльності волонтерських студентських організацій і державних та недержавних інституцій (зокрема, завдяки створенню в регіоні інформаційно-аналітичного центру з проблем студентського волонтерського руху);
- розширення мережі студентських соціальних служб, центрів, які займаються наданням соціальних послуг;
- подолання негативного ставлення суспільства до проблем соціально вразливих верств населення, адже волонтерська діяльність розгортається наразі на фоні недостатньо позитивно налаштованої громадської думки щодо необхідності забезпечення підтримки соціально вразливих верств населення шляхом надання їм соціальних послуг.

Висновки: В умовах дефіциту вільного часу, який усе більше відчуває сучасна людина, витрати власного дозвілля на волонтерську діяльність дозволяє собі лише той, кого така діяльність приваблює з тих чи інших причин. У подальшому доцільно зосередити увагу науковців на з'ясуванні мотивації участі студентів у волонтерській діяльності, а також труднощів, з якими стикаються волонтери у своїй роботі; аналізі проблем волонтерського руху, які

потребують першочергового вирішення; визначенні потреб волонтерів у послугах і навчанні.

У новаторській діяльності сучасного вищого навчального закладу розвиток студентського самоврядування стає його візитною карткою, оскільки відповідає цілям демократизації і гуманізації вищої освіти, завдяки чому студентство стає актором освітнього процесу, бере участь в формуванні освітньої політики і компетентностей майбутнього фахівця.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грига І., Брижовата О., Дума Л., Лисенко О. Досвід волонтерської роботи та напрями її вдосконалення // Соціальна робота в Україні: перші кроки / Під ред. В. Полтавця. - К.: Вид. дім «КМ Academia», 2000. - С. 145 - 173.
2. Стеббинс Р.А. Свободное время: к оптимальному стилю досуга (взгляд из Канады) / Р.А. Стеб-бинс // Социс. – 2000. – № 7. – С. 64–72.
3. Молодь на порозі самостійного життя / Д.А. Дмитрук (кер. авт. кол.), О.О. Яременко, О.М. Балакірева та ін. – К. : Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2004. – 166 с.
4. Болотова А.К. Человек и время в познании, деятельности, общении / А.К. Болотова. – М.: ГУ ВШЭ, 2007. – 283 с.
5. Эрнандес К.К. Студенческие организации и для школы, и для жизни / К.К. Эрнандес // Университетские инновации: опыт Высшей школы экономики / под ред. Я.И. Кузьминова. – М. : ГУ ВШЭ, 2007. – С. 259–268.
6. Amnesty International [Electronic resource]. – URL: <https://www.ulife.utoronto.ca/organizations/view/id/1998>
7. Best Buddies [Electronic resource]. – URL: <https://www.ulife.utoronto.ca/organizations/view/id/126669>
8. Canadian Voice of Women for Peace [Electronic resource]. – URL: <https://www.ulife.utoronto.ca/organizations/view/id/49538>
9. Council For Exceptional Children [Electronic resource]. – URL: <https://www.ulife.utoronto.ca/organizations/view/id/2050>
10. DECA [Electronic resource]. – URL: <https://www.ulife.utoronto.ca/organizations/view/id/1786>
11. Dream Corps Canada [Electronic resource]. – URL: <https://www.ulife.utoronto.ca/organizations/view/id/16743>
12. Enactus [Electronic resource]. – URL: <http://www.enactus.ca>
13. Free the Children [Electronic resource]. – URL: <https://www.ulife.utoronto.ca/organizations/view/id/126313>
14. Habitat for Humanity [Electronic resource]. – URL: <https://www.ulife.utoronto.ca/organizations/view/id/126509>
15. Heart 4 Heart Charity [Electronic resource]. – URL: <http://www.heart4heart.ca>

16. International Association of Exchange for Technical Experience [Electronic resource]. – URL: <https://www.ulife.utoronto.ca/organizations/view/id/116338>
17. International Justice Mission [Electronic resource]. – URL: <https://www.ulife.utoronto.ca/organizations/view/id/2868>

РЕЗЮМЕ

Подгаецкая А.В. Международные волонтерские студенческие организации университетов Канады.

В данной статье проанализирована взаимосвязь волонтерской деятельности и самореализацией студента. Осуществлено разделение студенческих организаций Канады по уровням своего функционирования. Значительное место уделено анализу крупнейших международных студенческих организаций университетов Канады в контексте их деятельности. Определены меры, которые могут способствовать увеличению количества студентов в рядах волонтеров. Выявлено профессиональные качества будущего специалиста, которые развивают студенты, которые активно занимаются волонтерской деятельностью.

Ключевые слова: волонтерская деятельность, Канада, международные студенческие организации, карьерный и профессиональный рост, самоуправления, благотворительности.

SUMMARY

Pidhaietska A. International voluntary student organizations of Canadian Universities.

This article analyzes the relationship between volunteering and student self-realization. It is noticed that the social base volunteer's movements among student's youth in Ukraine has prospects for reproduction. The division of student organizations in Canada in terms of their functioning has been done. An important place is given to the analysis of the largest international student organizations of universities in Canada in the context of their activities. Measures that could help increase the number of students in the ranks of volunteers have been outlined. The indicators of personality's formation and spheres of students' self-realization have been analyzed.

According to the 2000 NSGVP, volunteers themselves acknowledge that there is much more to volunteering than just a warm, fuzzy feeling of satisfaction. Volunteering gives people opportunities to learn and gain experience that isn't available in their work or home lives. More than three quarters (79%) of volunteers reported gaining interpersonal skills, such as the ability to understand people better, motivate people, and deal with difficult situations. More than two thirds (68%) reported learning better communication skills, such as public speaking, writing, public relations, and conducting meetings. Just under two thirds (63%) said they increased their knowledge about issues such as women's health, political issues, criminal justice, the environment, and so on. Over half (57%) said they gained organizational skills, such as how to organize resources, manage the work of others, be a leader, plan, and run an organization. More than four in ten

(42%) learned fundraising skills. One third (33%) learned technical and office skills, such as coaching techniques, word processing, bookkeeping, and cataloguing. Nearly two thirds of unemployed volunteers (62%) said that their volunteer activity would help their chances of finding a job.

Based on previous research on volunteerism, we can see that the voluntary organizations have been affected the society very diversely and deeply. Volunteering is viewed as a form of social capital, with particular reference to the role of volunteering in promoting social inclusion, assisting marginalized social groups, its relationship to other forms of civic participation and unpaid work, creating a civil society, social action, in community building and community renewal. The character of the cooperation of the sector with all kinds of other key social players such as government, business, communities and people as individuals has given the voluntary sector strong power to affect the society as a whole.

Keywords: *volunteering, Canada, international student organizations, career and professional development, government, charity.*